

fige, at det er noget af det Mindste, jeg kunde ønske at være med til at give min Stemme i den Retning, hvori Forslaget nu gaar med Hensyn til selve Valget af Præsterne, og at det paa den anden Side forekommer mig, at Forslaget mangler en Ting, som jeg desværre kan sige, at det ikke kommer saa nøie an paa nu, da det er klart, at den ærede Minister ikke kan eller vil tage imod Forslaget; thi saa kunne vi ikke vente, at det vil faae nogen Fremme. Det, som mangler, er, at der ikke aabnes Menighederne nogen Udsigt til at blive en Præst ledig, som de med Liden ere komne til at blive fjeede af, thi med selv samme Ret, som man kan gjøre gjældende, at det er naturligt, at en Menighed faar Indflydelse paa Valget af sin Præst, akkurat de samme Grunde maa tale lige saa stærkt for, at der ogsaa kan blive en Præst ledig, naar han ikke fyldestgjør Menigheden. Man vil maasse indvende herimod, at den øverste Kirkestyrelse vil vide at imødekomme Menighedens Ønske i saa. Henseende, men jeg tror, at man ikke har megen Grund til at haabe dette, og at Kirkestyrelsen i det Hele taget ikke engang kan fyldestgjøre det, selv om den havde større Villie og Evne dertil, end det i Almindelighed er Tilfældet. Paa den anden Side kan det, som der er gjort opmærksom paa, siges, at den øverste Kirkestyrelse ikke har kunnet og aldrig vil kunne tilfredsstille Kravet med Hensyn til Betskikkelsen af Præster. Naar jeg har følt mig foranlediget til at fremsætte disse Bemærkninger, er det væsentlig, for at man ikke, hvis Fremtiden skulde vise, at det kunde være muligt, eller at man kunde have Haab om at føre Loven igjennem, paany skulde faae at høre, at man har ladet sig nøie med et Forslag som dette. Naar jeg stemmer for dette Forslag, er det langt fra, fordi det tilfredsstiller mig, men jeg kan tage imod det, fordi det er et virkeligt Fremskridt, hvad der ikke synes mig at være Tilfældet med Mindretallets Forslag. Derfor der er Haab om at faae Loven igjennem, vil jeg for mit Bedkommende sætte overordentlig Pris paa, at der bliver aabnet en om end nok saa lille Mulighed — hellere vilde jeg naturligvis have en større — for, at en Menighed, naar den er utilfreds med den Præst, som den har, kan blive fri for ham. Det kan meget let være Tilfældet, at den Mand, som Menigheden til en Tid har kunnet være tilfreds med som Præst, kan, uden at der er Sandsynlighed for, at der er flet stort religiøst Omflag i selve Menigheden, efter kortere eller længere Tids Forløb være bleven en ganske Anden, end da den valgte ham, eller da Regjeringen sendte ham, som det maa være Tilfældet efter den nuværende Ordning, og dette er for mig Grunden til, at jeg mener, at der bør aabnes Menigheden den Ret, som der paa mange Steder er stort Ønske om at komme i Besiddelse af, nemlig at de kunne blive en saadan Præst ledig.

Sad: Jeg begjærede Ordet for kortelig at imødegaa de Bemærkninger, som den ærede Ordfører for Flertallet har fremsat mod det Forslag, Mindretallet har stillet, og dets Begrundelse deraf. Jeg skal da først, ligesom det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse), nedlægge en Indsigelse imod saadanne Udtalelser, som navnlig den, at vi have ikke tænkt over, hvad vi tale om (Ordføreren: Det har jeg ikke sagt). So, det sagde den ærede Ordfører, men han kan være overbevist om, at jeg af Hensyn til Sagen og mig selv vel skal vogte mig for, fordi jeg er uenig med den ærede Ordfører og Flertallet om forskellige Enkeltheder i denne Lov, at komme med lignende Udtalelser. Jeg skal hertil endnu tilføie, at jeg ikke kan indse, hvorledes de Betragtninger, som jeg før gjorde gjældende, have givet den mindste Anledning til en sliq Bemærkning af Ordføreren. Der eksisterer ikke nogetfomhelst Kirke-Samfund, og det er heller ikke Tilfældet med noget af de Samfund, som den ærede Ordfører omtalte, hvor ikke den øverste Styrelse har sin virkelige Indflydelse paa Præstevalget, thi om den øverste Styrelse er repræsenteret af en Minister eller af en Biskop eller hvilkenfomhelst Anden, er ikke i og for sig det, der omhandles, eller det, hvorom Striden mellem os dreier sig. Spørgsmaalet er, om ikke de almindelige Hensyn og de Hensyn til Samfundets Orden og Sammenhold, som absolut maa fremstille sig for deres Betragtning, der staa i Spidsen af Styrelsen, bør have en virksom Ret til at kunne gjøre sig gjældende. Hvad vil der blive tilbage efter den ærede Ordførers og Flertallets Forslag for den øverste Kirkestyrelse? Ikke det Alleringeste uden dette, at i visse Tilfælde, det vil sige, naar der er et temmelig betydeligt Antal Ansøgere om et Embede, kan den øverste Kirkestyrelse henlægge nogle af Ansøgningerne. Det er det Hele; thi alt det Øvrige — ogsaa Betingelserne for at kunne søge — og med Hensyn til dette særlige Punkt er jeg enig med den ærede Ordfører — skal ikke ifølge Flertallets Forslag overlades til Kirkestyrelsen, men ordnes ved Lov. Det er altsaa det, der er os imellem — og dette søgte jeg ogsaa i mit første Foredrag at præcisere og intet Andet —, at Mindretallet fordrer, at de Hensyn, der fornødtigvis maa gives gjældende fra Kirkestyrelsens Side, ogsaa skulle, om fornødent, respekteres, hvilket kun kan sikkes derved, at der er tillagt Kirkestyrelsen en virkelig Myndighed i disse Forhold. Den ærede Ordfører bebrejdede mig, at jeg tidligere havde udtalt mig imod Flertallets Forslag, fordi det vilde kunne føre til, at Trediedelen eller i alt Fald et Mindretal af en Menighed kunde faae en Kandidat valgt, som det store Flertal af Menigheden ikke vilde have, uaagtet der efter det Forslag, der foreligger fra Mindretallets Side, ogsaa gives en Trediedel eller et Mindretal en væsentlig Indflydelse.